

Overweging viering Eerste Zondag van de Veertigdagentijd 18 februari 2024 - Dominicuskerk, Utrecht

Genesis 9,8-15; Psalm 25; Marcus 1,12-15

Mensen van God,

Wat laat het evangelie van Marcus veel over aan je verbeelding:
de beproevingen van Jezus in de woestijn werkt hij niet uit,
maar daarna begint meteen de verkondiging van de Blijde Boodschap.
Doen de precieze beproevingen er niet toe?
Gaat het Marcus vooral om Jezus en diens boodschap?
De vaart en de kracht van die boodschap zijn in ieder geval meteen duidelijk...

Natuurlijk wil ik ook graag het nieuwe van Jezus deze ochtend benoemen,
maar we kunnen toch maar beter even stilstaan bij het begin in de woestijn.
Woestijnen zijn er in allerlei soorten en formaten,
van de Loonse en Drunense Duinen in Brabant
tot de Gobiwoestijn in Azië en de Western Grand Desert in Australië.
Toch denk je het eerst aan een zandwoestijn als de Sahara,
en op dronebeelden van de rally Parijs-Dakar ziet die er van boven prachtig uit.

Ook zonder verleidingen is een woestijn uitdagend:
de hitte overdag, de kou in de nacht, gevaarlijke wilde dieren,
en behalve in oases is er nergens water.
Een fata morgana kan je misleiden dat zo'n oase dichtbij is
en je verleiden je krachten in te zetten om die richting in te slaan,
met mogelijk fatale gevolgen.

Over beelden, waanbeelden en visioenen gesproken:
wat zien wij voor ons als we het hebben over het koninkrijk Gods?
Houden we ons als christenen voor de gek dat we blijven geloven
in een toekomst zoals God die beloofd en bedoeld heeft?
Is dat niet in zekere zin een fata morgana?!

In het boek Genesis hoorden we over het uitdrukkelijke verbond
dat God sluit met de mensen en alle levende wezens met de belofte
dat Hij geen tweede zondvloed zal loslaten op de aarde
om daarmee het leven uit te wissen.
Het gaat God juist om leven in volle zin en kracht.

Naar die God die leven schenkt verlangt ook de psalmist in Psalm 25,
naar een God die goed doet, wegen ten leven wijst en fouten vergeeft.

Na een periode van afzondering waarin alleen engelen Jezus' gezelschap waren,
na een tijd van beproeving in een gebied waar dood en verderf niet veraf waren,
keert Hij terug naar de samenleving om het Rijk Gods te verkondigen.
ja, te zeggen dat het dichtbij is.

Marcus zou het prima vinden als wij vol vragen zitten over Jezus en over zijn evangelie.

Daarin staat het namelijk vol met vragen rond en over Jezus, daar mogen onze vragen ook bij!

In de woestijn waarin niets te vinden lijkt, zoekt en onderhoudt Jezus intens de band met zijn hemelse Vader. Als Hij begint aan zijn zending, blijft Hij dat doen. Zijn gebed is allereerst een vorm van verbinding, een levende band.

Hoe staan wij er eigenlijk voor?

Komen wij uit de woestijn en leven we te midden van overvloed, of gaan we met de Veertigdagentijd een kale en kille periode in? Volgens mij ligt het antwoord op die vragen vooral aan je eigen houding, je omgaan met extremen, met uitdagingen, met verleidingen...

De basis ervan lijkt me cruciaal: oog hebben voor wat werkelijk leven is, voor leven in volheid, niet voor niets een sprekende boektitel van de Engelse dominicaan Timothy Radcliffe.

De kerkvader Augustinus zei al dat we in een *civitas mixta* leven, niet echt in een hemelse stad, maar ook niet in een tot puin en as vervallen stad, al kunnen we helaas ons dat laatste moeiteloos voorstellen.

Hoe overleef je de woestijn van individualisme, te midden van reclame die jouzelf tot enige maker van je geluk promoot, van eindeloze debatten die maar geen gesprek of dialoog worden?

Herman Verbeek dichtte ooit: *Waar allen heen gaan, ga daar niet heen, waar allen stilstaan, blijf daar niet staan.*

Een mix van eigenzinnigheid en oog voor de ander lijken me heel wezenlijk.

In het survivalprogramma *Kamp Waes* maken de kandidaten indruk met hun fysieke kracht, vaardigheden in oriëntatie en vechtlust, maar als het op samenwerken aankomt, vallen ze door de mand.

De Veertigdagentijd nodigt je uit om je te bezinnen op wat wezenlijk is, op wat leven kan en wil zijn, wat het betekent voor jou en anderen.

Het is een kans je opnieuw af te vragen wie en wat er werkelijk toedoet, en je de vraag te stellen hoe je zelf in het kleine en grote verschil kan maken, en dat, met een laatste citaat, liever *niet alleen maar samen*.

Laten we het eiland van ons eigen gelijk, de gewone gang van zaken, voor wat het is, en beginnen we opnieuw aan het avontuur van geloof, hoop en liefde, krachten waarmee economen en planners niet rekenen, maar die er levensgroot zijn:

zijn dat geen tekenen van het Rijk Gods, van zijn toekomst, voor vandaag, voor tijd en eeuwigheid?!
Zó moge het zijn!

Otto Vervaart, lekendominicaan